

Náučný chodník Kuzmínovo

Kraj:	Žilinský
Okres:	Dolný Kubín
Geomorfologická jednotka:	Oravská vrchovina
Geologická jednotka:	centrálnokarpatský paleogén
Chránené územie:	žiadne
Prístup:	bus a vlak Dolný Kubín a pešo na južný okraj mesta
Východisko:	Dolný Kubín, Gäcel'ská cesta, odbočka do športovo-rekreačného areálu Kuzmínovo pri židovskom cintoríne
Trasa:	Dolný Kubín, Gäcel'ská cesta, odbočka pri židovskom cintoríne - po lokálnych cestách športovo-rekreačného areálu Kuzmínovo
Dĺžka, prevýšenie:	1,8 km, prevýšenie 90 m
Čas prechodu:	1 h
Počet zastávok:	6
Náročnosť:	nenáročná trasa

Zameranie chodníka: kultúrno-historické, prírodovedné

Typ chodníka: samoobslužný, okružný (resp. líniový plus dva okruhy), obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: nie je

Rok otvorenia: 2022

Aktuálny stav: Náučný chodník je v dobrom stave (2022).

Textový sprievodca: nie je; informačné panely sú voľne prístupné na stránke mesta > .PDF

Kontakt: Turistická informačná kancelária, Hviezdoslavovo námestie 1651/2, 026 01 Dolný Kubín, tel. 043 / 5814 470, 0915 049 407

Poznámky: (1) Počas snehovej pokrývky môže byť časť trasy náučného chodníka upravená pre bežkárov a peší turisti by mali vtedy jeho návštevu zväziť. (2) Štandardizovaný názov vrchu nad športovo-rekreačným areálom, ktorým vedie náučný chodník, je Kuzminovo (689 m n. m.).

Využitelnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre terénne vyučovanie a aj ako vlastivedná či historická exkurzná lokalita.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Dolný Kubín. Okresné mesto na severe Slovenska v južnej časti Oravskej vrchoviny na rieke Orava. Územie bolo osídlené už v mladšej bronzovej dobe, čo dokladajú archeologické nálezy z lokalít Trniny (heslo nižšie), Ostrá skala a Tupá skala. Prvýkrát sa Kubín, patriaci Oravskému hradu, písomne spomína v roku 1325; mestské privilégia získal v roku 1633. Na začiatku 14. storočia sa spomína ťažba kameňa pre výrobu žarnovov. Poloha na obchodnej ceste, spájajúcej slovenské banské mestá s poľskými mestami, stimulovala rozvoj remesiel a trhov. Ten sa zrýchlil po roku 1683, keď sa stal sídlom stolice a prestavbami začal nadobúdať mestský charakter. Je rodiskom a pôsobiskom mnohých osobností, o. i. Andrej Radlinský, Janko Matúška, Pavol Országh Hviezdoslav, Andrej Halaša, Juraj Janoška, Ladislav Nádaši-Jégé, Mikuláš Gacek. Priemysel sa rozvíjal najmä po druhej svetovej vojne, kedy sa stal správnym i kultúrnym centrom celej Oravy. Je tu mnoho pamiatkovo chránených stavieb a pomníkov: župný dom z polovice 17. storočia (od roku 1965 **Oravská galéria**), **Čaplovičova knižnica** (zbierka vyše 60 000 cenných kníh a predmetov, ktoré Oravskej stolici daroval podporovateľ a iniciátor vydavateľských a národných podujatí Vavrinec Čaplovič, v špeciálne postavenej budove z roku 1911), radnica (pôvodne postavená v roku 1879 podľa projektu oravského rodáka, staviteľa a národovca Blažeja Bullu, dnes mestský úrad), neogotický rímskokatolícky kostol sv. Kataríny Alexandrijskej z roku 1886 (na mieste pôvodného gotického kostola zo 14. storočia), neogotický evanjelický kostol z roku 1894 (podľa projektu Blažeja Bullu), synagóga (dnes kino). Novodobou atrakciou je drevený šindľom krytý kolonádový most cez Oravu pre peších z roku 1994. V meste sa konajú významné kultúrne podujatia, napr. celoštátna postupová súťaž a prehliadka v umeleckom prednese poézie a prózy, v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie detí, mládeže a dospelých Hviezdoslavov Kubín (od roku 1954), medzinárodná súťaž v hre na husle, violu a violončelo Čírenie talentov či medzinárodná výtvarná súťaž Bohúňova paleta.

Hradisko Trniny (Dolný Kubín-Velký Bysterec). Významná archeologická lokalita v širšom okolí vrcholu Trnín (793 m n. m.) (pozri samostatné heslo v textoch k náučnému chodníku Trniny) v juhozápadnej časti Oravskej vrchoviny severozápadne od Dolného Kubína. Nálezy dokladujú osídlenie v eneolite, dobe laténskej, staršej dobe rímskej a vo včasnom stredoveku. V roku 1878 sa tu našiel poklad mincí - strieborných tetradrachiem typu Velký Bysterec a dvoch druhov zlatých mincí. Rozšírenie podobných mincí aj na Spiši a Liptove svedčí o ich obývaní keltským kmeňom Kotínov. Nálezy mincí viedli k intenzívnemu vyhľadávaniu mnohými amatérskymi bádatelmi a miestnymi

obyvateľmi už v 19. storočí. V rokoch 1957 a 1958 tu uskutočnilo krátky zisťovací výskum Oravské múzeum pod vedením **Pavla Čaploviča (1917 - 1994)**, priekopníka oravskej archeológie, na ktoré nadviazali ďalšie výskumy v 70. - 80. rokoch 20. storočia. Od roku 1963 je hradisko národnou kultúrnou pamiatkou.

Oravská vrchovina. Rozľahlý geomorfologický celok na severe Slovenska po oboch stranách rieky Oravy medzi vodnou nádržou Orava na severe, Párnice, Komjatnou a Malatinou na juhu, ktorý obkolesujú s výnimkou Oravskej kotliny na severe a Podtatranskej brázdy na východe relatívne vyššie a vertikálne členitejšie horské celky - Oravská Magura na severozápade, Malá Fatra na juhozápade, Veľká Fatra a Chočské vrchy na juhu a Skorušinské vrchy na východe. Geologicky územie budujú komplexy flyšového pásma, bradlového pásma a vnútrokarpatského paleogénu, t. z. horniny s veľmi kontrastnou geomorfologickou hodnotou, resp. odolnosťou k účinkom geomorfologických činiteľov. Je preto preň mimo relatívne plochého územia širokého dna doliny Oravy s jej nivou a riečnymi terasami a náplavovými kuželmi jej prítokov charakteristický pestrý a členitý reliéf charakteru. Ten dosahuje nadmorské výšky v rozpätí 446 m (Orava pri Párnici) až takmer 1 000 m (severne od Istebného na západnom svahu Minčola). V južnej časti v území s prevažujúcimi menej odolnými paleogénnymi ílovcami sa vyvinula Podchočská brázda (Leštiny, Komjatná, Žaškov) a okolo toku Oravy Veličnianska kotlina (Párnica, Istebné, Dolný Kubín, Oravská Poruba), obe s pahorkatinným reliéfom. Na druhej strane, v oblasti bradlového pásma - pruhu medzi Istebným a Štefanovom nad Oravou resp. Tvrdošínom, širokým max. 5 km - lokálne vytvárajú erózne vypreparované bradlové tvrdoše ostré vrchy až hrebienky s relatívnou výškou okolo 350 m nad svojim okolím. Pre celé územie je typický výskyt zosuvov, pre ktoré vytvárajú priaznivé podmienky striedajúce sa vrstvy pre vodu rôzne priepustných hornín. Územie je spolovice - vo vyšších nadmorských výškach - zalesnené hospodárskym lesom, dno doliny Oravy zaberajú sídla a rozsiahle priemyselné areály a ich sprievodné javy (depónie) a poľnohospodárska pôda (polia, pasienky, ladom ležiaca pôda).

Názvy informačných panelov

1. Náučný chodník Kuzmínovo
2. Dolný Kubín a okolie
3. Lokalita Kuzmínovo
4. Poznávame huby
5. Liečivé rastliny okolo nás
6. Lesné živočíchy

Informačné panely v teréne nie sú označené názvom náučného chodníka ani nie sú číslované.

